

Nyheter i polislagen som berör ordningsvakter.

Om fängsel.

Vad som i 15 § första stycket lagen (1976:371) om behandling av häktade anhållna med flera föreskrivs i fråga om rätten att belägga någon med handfängsel skall gälla även då en polisman omhändertar eller på annat sätt inskränker någons rörelsefrihet.

(Gäller även ordningsvakt jml PL 29 §)

PL 10 a §

Om dokumentation.

Protokoll skall föras över ingripanden som innebär att någon avvisas, avlägsnas, omhändertas eller grips.....

Av protokollet skall det framgå

1. vem som har fattat beslutet om ingripandet,
2. grunden för beslutet och tidpunkten när det fattats,
- 3.vem eller vilka som har deltagit i ingripandet,
- 4.vem eller vilka som ingripandet har riktat sig mot.
- 5.tiden för ingripandet samt
- 6.vad som i övrigt har förekommit vid ingripandet.

Ansvarig för att protokoll upprättas är, i fråga om uppgifter som avses i punkterna 1 och 2, den som har fattat beslutet och i fråga om uppgifter som avses i punkterna 3-6, den som är att anse som förman vid ingripandet.....

(Gäller ordningsvakt i tillämpliga delar.)

PL 27 §

Vid ingripanden och därpå följande avrapportering skall ordningsvakten vara beredd på att överlämna ovanstående uppgifter till polisman.

Fängselprotokoll.

PL 28 §

Protokoll skall föras över ingripanden som innebär användning av fängsel,

.....

Ett sådant protokoll skall innehålla uppgift om skälen till åtgärden. Ansvarig för att protokoll upprättas är den som har fattat beslutet.

(Lagen gäller även ordningsvakt i tillämpliga delar.)

Blanketter:

Protokoll över fängselbeläggning enligt 15 § lag om behandling av häktade och anhållna.

Protokoll enligt 27 § polislagen över avvisning /avlägsnande samt kroppsvisitation.

Blanketterna finns på närmaste polisstation.

Information om ordningsvakter

Begreppet ordningsvakt

Begreppsförvirringen i vad det gäller skillnaden mellan ordningsvakter, väktare och dörrvakter tycks vara stor inte minst i massmedia.

Här följer en redogörelse som förhoppningsvis kan vara till nytta.

Ordningsvakter får sin utbildning genom polisens försorg. De 14 grundkurser som planerats vid polismyndigheten i Stockholms län för år 1998 anses motsvara behovet för nyrekrytering under året. Det är varje lokal polismyndighets behov av ordningsvakter som styr utbildningen eftersom en ordningsvakt lyder direkt under polisen. Polisens kurser i Stockholms län omfattar för närvarande 48 timmar och berör den lagstiftning som ordningsvakter har att följa vid ingripanden.

Vaktbolagen Securitas och Falck har dispens att genomföra ordningsvaktutbildning. Den utbildningen är 25 timmar. Det vill säga den uppfyller Rikspolisstyrelsens minimikrav på antalet timmar en grundkurs för ordningsvakter skall innehålla. Vaktbolagen ställer ordningsvakter till polisens förfogande efter särskild behovsprövning.

Ordningsvakter förordnans av polisen för att genomföra ordningshållande uppgifter. De skall därför inte disponeras till andra uppgifter än de som finns reglerade i "lagen (1980:578) om ordningsvakter".

Förutsättningarna för att bli ordningsvakt är att personen ifråga inte har någon kriminell belastning. Vidare att han/hon kan anses lämplig för uppdraget. Polisen skall vidare ha behov av sökanden som ordningsvakt.

Vidare skall man ha genomgått polisens utbildning med godkänt resultat.

Utbildningen ger en ordningsvakt befogenhet att under vissa förutsättningar avvisa, avlägsna eller om det är nödvändigt omhänderta den som stör allmän ordning, är en fara för den allmänna ordningen eller det är fara för brottslig handling.

Ordningsvakten är polisens förlängda arm och har till uppgift att sköta ordningshållningen på platsen. Ingen annan person kan överta ordningsvaktens förordnande. Förordnandet är personligt.

Ordningsvakten har tjänstemannaskydd och skall bära emblem och funktionsbeteckning väl synligt under hela tjänstgöringspasset.

Ordningsvakten är skyldig att avrapportera till sin förman, det vill säga polisen, om det är något som bör komma till polismyndighetens kännedom. Exempel på detta kan vara en arrangör som inte uppfyller de ordnings- och säkerhetsföreskrifter som meddelats av polismyndighet.

Det kan exempelvis vara att nödutgångar/utrymningsvägar är blockerade. Vid ordningsstörande händelser är ordningsvakten skyldig att ingripa om det är nödvändigt för ordningens upprätthållande. Det är ordningsvaktens bedömning på platsen som är avgörande för nödvändigheten att ingripa. Vid ingripanden skall den lindrigaste formen av ingrepp tillämpas. Om ordningsvakten genomfört ett omhändertagande skall ordningsvakten snarast överlämna den omhändertagne till polis. Förmannen, d.v.s. polisen, skall pröva om omhändertagandet skall avbrytas eller inte. Det är av yttersta vikt att samarbetet mellan ordningsvakter och polis fungerar på ett smidigt sätt. I många närpolisområden har man täta kontakter och informationsutbyten.

Ordningsvakter används även i Stockholms tunnelbana och bland annat i förorterernas centra där det efter prövning av polisen bedömts lämpligt att ha ordningsvakter för ordningshållning.

I dessa fall är det vanligt att bevakningsföretag som är auktoriserade av Länsstyrelsen ställer ordningsvakter till polisens förfogande för tjänstgöring inom ett begränsat område. Utanför det område som förordnandet avser har ordningsvakten inte andra befogenheter än vad varje enskild medborgare har.

Väktaren får sin utbildning genom ett bevakningsföretags försorg. Väktaren är anställd av ett bevakningsföretag som auktoriserats av Länsstyrelsen. Med detta har också personalen godkänts. De auktoriserade vaktbolagen har samma krav på hederlighet ochandel som polismyndigheten har. Väktaren tjänstgör på exempelvis företag, i enskilda eller offentliga receptioner, på varuhus m.m., med stationär eller ronderande bevakning. De utför allehanda sysslor med bevaknings och -säkerhetsanknytning.

Väktaren är inte knuten till polisen. Väktaren har tjänstemannaskydd men är inte avrapporteringsskyldig till polisen. Uppgifterna skiljer sig väsentligt från den direkta ordningshållande uppgift som en ordningsvakt har. Väktaren har därför inte lagstöd för sådana arbetsuppgifter i lika stor omfattning som ordningsvakten.

Väktaren och ordningsvakten har i likhet med varje medborgare rätt att gripa den som begår brott som det kan följa fängelse på om gripande sker på bar gärning eller flyende fot.

Väktaren bär bevakningsföretagets uniform. Om han/hon har ordningsvaktens befogenheter och är underställd polisen skall även ordningsvaktbricka och emblem bäras väl synligt.

Dörrvärden är anställd av företaget (krogägaren eller ansvarig för tillställningen). Dörrvärden bär inte några tjänstetecken. Han/hon har inte några befogenheter utöver vad "en var" har vid så kallat envarsgripande enligt ovan.

Dörrvärden har inte heller några skyldigheter mot vare sig polis eller bevakningsföretag utöver vad varje medborgare har. Något lagstöd för att kontrollera dörrvärdens hederlighet och vandel finns inte i normalfallet. Har polismyndigheten beslutat att det skall finnas en eller flera ordningsvakter på stället kan inte en dörrvärd ersätta en ordningsvakt. Dörrvärden har i likhet med "envar" lagstöd för att hjälpa en ordningsvakt i varje specifikt fall om ordningsvakten önskar hjälp vid ett ingripande. Nödvärnsreglerna gäller som för "envar".

Ordningsvaktsärenden i Stockholms län handläggs vid POLISMYNDIGHETEN I STOCKHOLMS LÄN, Polisoperativa avdelningen, Tillståndsenheten (PTI) Kungsholmsgatan 35, 106 75 STOCKHOLM

Stig Hälludd

Informationsansvarig

Tel: 08 4018502